

Arjen säästöjä ilmaisohjelmilla

Miika Laine

Tekijä(t) Miika Laine	
Koulutusohjelma Tietojenkäsittely	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Arjen säästöjä ilmaisohjelmilla	Sivu- ja liitesivumäärä 30+6
Opinnäytetyön nimi englanniksi Savings in your daily life with free software	
<p>Opinnäytetyössä tutkitaan erilaisia ilmaisohjelmatyyppejä. Työssä selvitetään myös ihmisten asenteita ja käyttökokemuksia ilmaisiin ohjelmiin liittyen. Esitellään tehdyt käytännön kokeet ilmaisohjelmaversioilla tekstieditorista sekä taulukkolaskentaohjelmasta ja tuodaan esiin, kuinka paljon tietokoneen käyttäjän olisi mahdollista säästää omassa arjessaan ilmaisohjelmilla.</p> <p>Opinnäytetyötä varten suoritettiin suuntaa-antava kysely, jossa selvitettiin ihmisten asenteita ja käyttökokemuksia ilmaisista ohjelmista. Kyselyyn vastanneet olivat iältään n. 20–30-vuotiaita tietokonetta päivittäin käyttäviä aikuisia. Vastauksia kyselyyn saatiin 175 kpl. Kyselyssä selvisi selkeästi ihmisten suhtautumisen suunnan muutos ilmaistenohjelmien hyväksi ja se, että ihmiset luottavat tekstinkäsittelyyn ja virusturvaan ilmaisohjelmista eniten.</p> <p>Käytännön koe suoritettiin kolmella käyttäjällä, jotta saataisiin tietää, sopivatko ilmaiset ohjelmat samanlaiseen käyttöön kuin maksulliset ohjelmat. Tarkempaan testiin valittiin Googlen, Microsoftin, OpenOfficen sekä Zohon tekemät ilmaiset kilpailijat Microsoftin Wordille ja Excelille. Käytännön kokeessa selvisi, että suurimpaan osaan käyttötarkoituksia ilmainen ohjelma sopii yhtä hyvin kuin maksullinenkin.</p>	
Asiasanat ilmaiset tietokoneohjelmat, Microsoft Office, OpenOffice, pilvipalvelut	

Author(s) Miika Laine	
Degree programme Business Information Technology	
Report/thesis title Savings in your daily life with free software	Number of pages and appendix pages 30+6
<p>The thesis examines various free software types. It also clarifies people's attitudes and experiences with free software, presents practical tests made using freeware alternatives of a text editor and a spreadsheet and points out how much money a daily computer user could save in their everyday life by changing to free software.</p> <p>For the thesis a survey to map people's attitudes and experiences using free software was carried out. The respondents' age ranged from approximately 20 to 30 years of age and most were adults who use computer every day. The survey gathered 175 answers. The survey showed a clear change in the way people view the free software and that the most trusted of the free software group were the text editors and the anti-virus programs.</p> <p>The practical tests were carried out by three testers of varying skill in order to know whether free programs could be used to handle same sort of tasks that a user would normally do with a paid program. For these tests a free text editor and a free spreadsheet were chosen from Google, Microsoft, OpenOffice and Zoho. The tests concluded with an answer, that yes, for most cases a free program will do as well as a paid one.</p>	
Keywords The abstract ends with a list of keywords, 3–6 words that best describe the contents of your thesis. Place the words in order of importance.	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Ilmaisohjelmien eri tyypit	2
2.1	Freeware.....	2
2.2	Public domain software	2
2.3	Open source	2
2.4	Shareware	3
2.5	Abandonware.....	3
3	Asenteet ilmaisohjelmia kohtaan	4
4	Käytetyimmät ilmaisohjelmat.....	7
4.1	Tekstinkäsittely	7
4.2	Viruksentorjunta	8
4.3	Taulukkolaskenta	9
4.4	Esitysgrafiikka	10
4.5	Kuvankäsittely.....	10
5	Ilmaisohjelmien käyttökokemukset	11
6	Säästöjä ilmaisohjelmilla	11
7	Microsoft Office Online	13
7.1	Käyttöönotto.....	13
7.2	Microsoft Word Online.....	13
7.2.1	Yhteenveto.....	15
7.3	Excel Online.....	15
7.3.1	Yhteenveto.....	16
8	Google Home & Office	17
8.1	Käyttöönotto.....	17
8.2	Google Docs	17
8.2.1	Yhteenveto.....	19
8.3	Google Sheets	19
8.3.1	Yhteenveto.....	20
9	OpenOffice.....	21
9.1	Käyttöönotto.....	21
9.2	OpenOffice Writer	21
9.2.1	Yhteenveto.....	22
9.3	OpenOffice Calc.....	22
9.3.1	Yhteenveto.....	23
10	Zoho Docs.....	24
10.1	Käyttöönotto.....	24
10.2	Zoho Write	24

10.2.1 Yhteenveto.....	25
10.3 Zoho Sheet	25
10.3.1 Yhteenveto.....	27
11 Päätelmät.....	27
12 Loppuarvio	28
Lähteet	29
Liitteet.....	31
Liite 1. Opinnäytetyössä käytetty kysely	31
Liite 2. Käytännön kokeiden tehtävät ja ohje	35

1 Johdanto

Nykyaikana melkein jokaisen tietokoneen käyttäjän on lähes mahdotonta olla törmäämättä ilmaisohjelmiin. Silti harva ihminen tarttuu mahdollisuuteen oppia käyttämään uutta ohjelmaa ja joissain tapauksissa myös säästää rahaa. Olen itse siirtynyt monesti käyttämään ilmaisohjelmaa, jos sellainen vain on olemassa ja se ajaa suunnilleen saman asian kuin sen maksullinen lähisukulainen. Olen myös löytänyt itseni monesti tilanteesta, jossa maksullinen ohjelma on niin kallis, että se on ollut suorastaan luotaantyöntävä.

Miksi siis kaikki muut eivät tee niin? Onko kyseessä syvään juurtunut ajatus siitä, että ilmaisohjelmat ovat aina huonompia ja ehkä jopa hieman vaarallisia? Joskus tämä on tietenkin pitänyt paikkansa, mutta vuonna 2015 ei välttämättä näin enää ole. Nykyään voi löytää melkein jokaiselle käyttämälleen maksulliselle ohjelmalle varsin toimivan ilmaisen vaihtoehdon, ja joskus jopa saattaa löytää ohjelman, jolle ei ole maksullista vastinetta.

Lähdin kartoittamaan tietokonetta käyttävien nuorten aikuisten mielipiteitä ja käyttökokemuksia ilmaisohjelmista ja uskon vahvasti, että asenteet ovat muuttumassa tai jo muuttuneet. Ilmaiset sekä avoimet ohjelmat ovat jo vuosikymmeniä aiheuttaneet kitkaa ja kuummentunutta keskustelua niiden käyttöä puolustavien ja niiden käyttöä vastaan olevien piireissä, ja kummaltakin puolelta löytyy monta vahvaa mielipidettä ja niiden raivokkaita puolustajia. Tutkimuksen tulokset esitellään luvuissa 3 ja 4.

Aion myös tehdä käytännön kokeita ilmaisilla variaatioilla tekstinkäsittelyohjelmasta sekä taulukkolaskentaohjelmasta. Näin saan käsin kosketeltavia tuloksia siitä, onnistuuko ilmaisohjelma korvaamaan jo ennestään tutun ja turvallisen, mutta maksullisen ohjelman. Valitsin tekstinkäsittelyn ja taulukkolaskennan siksi, että ne ovat minulle tutuimmat ja tärkeimmät ohjelmatyypit. Näitä kahta virusturvan lisäksi kuvittelisin muutenkin käytettävän eniten. Selvityksen tulokset esitellään luvuissa 5 ja 6.

2 Ilmaisohjelmien eri tyypit

Ilmaisohjelmia, tai toiselta nimeltään julkisohjelmia, löytyy monenlaisia ja moneen tarkoitukseen. Suurimpia eroja ovat esimerkiksi lainopilliset eriävyydet. On myös mahdollista törmätä ”ilmaisohjelmaan” – niistä lisää sharewaresta ja abandonwaresta kertovissa kapaleissa. Puhuttaessa ilmaisista ohjelmista on myös tärkeää muistaa public domain- ja opensource -ohjelmat.

2.1 Freeware

Freeware tunnetaan myös suomenkielisellä nimellään ilmaisohjelma tai ehdollinen vapaaohjelma (Tietotekniikan termitalkoot, Freeware, 2001-03-26). Ohjelman englanninkielinen nimitys tulee sanoista free software, joka on lyhennetty ehkä hieman brändäävästi freewareksi. Ilmaisohjelman määritelmä on löyhä ja se jotakuinkin tarkoittaa ohjelmaa, jota sen tekijä jakaa käytettäväksi ilman, että pyytää siitä rahaa. Tähän konseptiin kuuluu myös se, ettei ohjelman lähdekoodi ole saatavilla. Tätä ohjelmatyyppeä ei tästä syystä saa sekoittaa vapaaseen tai avoimen lähdekoodin ohjelmaan. Hyvinä esimerkkeinä ilmaisohjelmista voidaan mainita Adobe Reader ja Skype.

Termiä freeware alettiin käyttää vuonna 1982, kun Andrew Fluegelman halusi myydä tekemänsä ohjelman PC-Talk, mutta ei halunnut käyttää kaupallisia jakeluväyliä (Magid, Lawrence J., PC Magazine, Elokuu 1982, 143). Freeware-termiä käytettiin varsin vapaasti 1980- ja 1990-luvuilla ohjelmista, jotka julkaistiin ilman lähdekoodia. Nykyään Fluegelmanin ohjelmaa kutsuttaisiin kuitenkin sharewareksi.

2.2 Public domain software

Public domain -ilmaisohjelmatyyppeä tunnetaan myös vähän käytetyllä nimellä rajoitukseton vapaaohjelma (Tietotekniikan termitalkoot, Public domain software, 2001-03-26). Rajoituksettomalla vapaaohjelmalla tarkoitetaan sitä, että ohjelmaa ei ole suojattu tekijänoikeudella. Tekijänoikeudeton ohjelma taas antaa sen käyttäjille luvan käyttää ohjelmaa rajoituksetta. Public domain -termiä käytetään usein väärin, kun halutaan kertoa ohjelman olevan ilmainen. (Webopedia.)

2.3 Open source

Open source eli avoimen lähdekoodin ohjelma -nimike ei ainoastaan ole sitä, että ohjelman lähdekoodi on saatavilla ohjelman mukana, vaan myös sitä, että sen jakeluehdot ovat open sourcen mukaiset. Avoimen lähdekoodin ohjelma -nimikkeen saa siis vain, jos

ohjelman lisenssi ei rajoita ohjelman myyntiä taikka antamista toisen ohjelman osana tai osana ohjelmapakettia. Ohjelman käytöstä ei myöskään saa pyytää rojalteja tai muutaakaan maksua. Lähdekoodin ja jo valmiiksi käännetyn ohjelman pitää olla saatavilla sitä etsiville. Lisenssin pitää sallia ohjelman muokkaukset ja niiden jakaminen samojen ehtojen alaisuudessa. Ohjelman lisensoinnissa ei saa esiintyä minkäänlaista syrjintää ihmisiä, ryhmiä, ohjelmia taikka käyttötarkoitusta kohtaan. (Open source initiative.)

2.4 Shareware

Shareware-ohjelman tai suomalaiselta nimeltään maksullisen julkisohjelman (Tietotekniikan termitalkoot, Shareware, 2001-03-26) voi ladata ilmaiseksi valmistajalta, eikä sen mukana toimiteta lähdekoodia. Erona freewareen shareware-ohjelmat toimivat lähinnä kyseisen ohjelman demona tai mainoksena. Yleensä shareware-ohjelma antaa käyttäjän kokeilla ohjelmaa joko tietyn ajan taikka rajatulla toiminnallisuudella. Kyseiset ohjelmat osaavat myös olla salakavalialta maksua vaadittaessa, eivätkä ne välttämättä näytä käyttäjälle isoa ostokehousilmoitusta, vaan yrittävät houkutella käyttäjää ostamaan ohjelman tarjoamalla lisäominaisuuksia tietyissä toiminnoissa. Joidenkin mielestä shareware-ohjelmia ei saisi kutsua ilmaisiksi alkuunkaan.

2.5 Abandonware

Suomeksi käännettynä abandonware tarkoittaa hylättyä tavaraa. Tämä taas tarkoittaa sitä, että alun perin maksullinen ohjelma on hylätty sen tekijän toimesta, eikä sillä enää yritetä tehdä voittoa – ohjelma on siis toisin sanoen ”orpo”. Abandonware terminä on erittäin häilyväinen ja huomattavasti epämääräisempi kuin shareware tai freeware. Se käsittää monen tyyppisiä vanhoja ohjelmia ja lain silmissä sitä ei ole olemassakaan, toisin kuin freeware ja shareware. Joskus kolmas taho voi tehdä sopimuksen alkuperäisen ohjelman tekijän kanssa ja saattaa sen uudelleen myyntiin. Tässä tapauksessa hyvänä esimerkkinä toimii puolalainen GOG.com (Good Old Games), joka myy vanhoja tietokonepelejä. (Wikipedia 2013-10-24.)

3 Asenteet ilmaisohjelmia kohtaan

Vuonna 2011 julkaistussa opinnäytetyössä *Media-alan yrittäjän avoimet ja ilmaiset ohjelmat* käsitellään ihmisten asenteita ilmaisia ohjelmia kohtaan, ja tutkimuksesta käy selvästi ilmi, että asenteet ovat olleet epäileväisiä. Ihmisillä on myös selkeästi ollut vahva usko siihen, että ilmaisohjelmia on hankala käyttää hyödyllisesti. (Keränen & Vilkuna 2011, 11–12.)

Omassa tutkimuksessani käytin kyselylomaketta, jonka toteutin Googlen ilmaiseksi käytettävissä olevan Google Formsin avulla. Kyselyyn vastauksia saatiin 175 kpl.

Omassa kyselyssäni huomasin selkeän muutoksen ihmisten ajattelukannassa ilmaisohjelmien käytöstä arjessa, ja uskon sen jonkin verran muuttuneen myönteisempään suuntaan myös yritysmaailmassa.

Tekemässäni kyselyssä kartoitin tietokonetta päivittäin kotona ja koulussa käyttävien nuorten aikuisten yleisimpien ilmaisohjelmatyyppien käyttöä ja yleistä asennetta ilmaisohjelmia kohtaan. Ohessa muutama anonyyminä jätetty kannustava kommentti ilmaisohjelmien käytöstä:

”Olen käyttänyt varmaan satoja ilmaisohjelmia. Malware on aina pieni riski ilmaisohjelmien kanssa. Suurimmat yllätykset ovat yleensä olleet kuinka hyvin ne toimivat verrattuna maksullisiin ohjelmiin.”

Malwarella vastaaja viittaa haitta- tai mainosohjelmiin, joista seuraavassakin kommentissa mainitaan:

”Pääsääntöisesti ilmaisohjelmat ovat toimineet erittäin hyvin. Osassa ilmaisohjelmissä on tyypistetyt ominaisuudet, joka tietysti ärsyttää. Monet ilmaisohjelmat ovat myös yrittäneet asennuksen yhteydessä asentaa erilaisia yhteistyökumppaneiden turhia lisäohjelmia. Kunhan on asennusvaiheessa tarkkaavainen, niin ei niitäkään koneelle tule.”

Kaikkien kyselyyn vastanneiden kommentit eivät kuitenkaan olleet pelkkää ylistystä:

”Yhteensopivuusongelmia esiintyy suljettujen ohjelmistojen kanssa, etenkin toimisto-ohjelmissä.”

Tämä on varsinkin dokumenttien muotoilujen osalta todellinen ongelma, jota tuskin korjataan koskaan. Yksi vastaaja myös kommentoi asiaa opiskelijoiden sekä yritysmaailman näkökannalta:

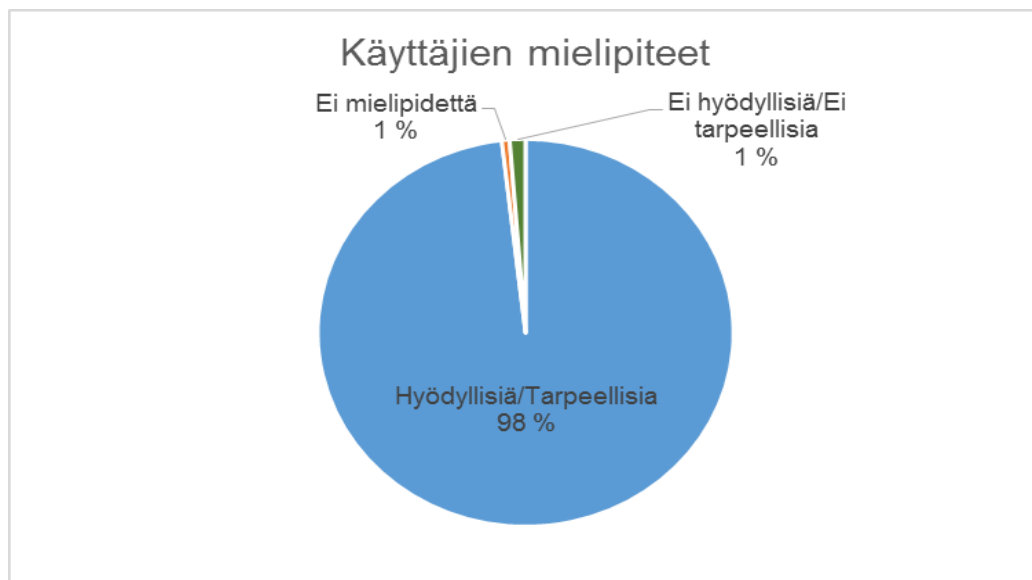
”Ilmaiset softat ovat sen verran hyviä, etten voi opiskelijoille muita suositella. Niillä voi opetella kaiken tarvittavan ja siirtyä sitten maksullisiin, jos tarvetta on. Yritysmaailmassa on muutamia asioita, joita on hankala toteuttaa ilmaisilla ohjelmilla. Pienimuotoiseen toimintaan ne voivat olla riittäviä.”

Yhtenä parhaimmista kommenteista haluan nostaa esiin seuraavan:

”Yleisesti ilmaisiohjelmilla pärjää ihan yhtä hyvin siinä missä maksullisillakin. Microsoft Office on kuitenkin edelleen niin merkittävä sovelluskokonaisuus, että sitä on vaikea korvata.”

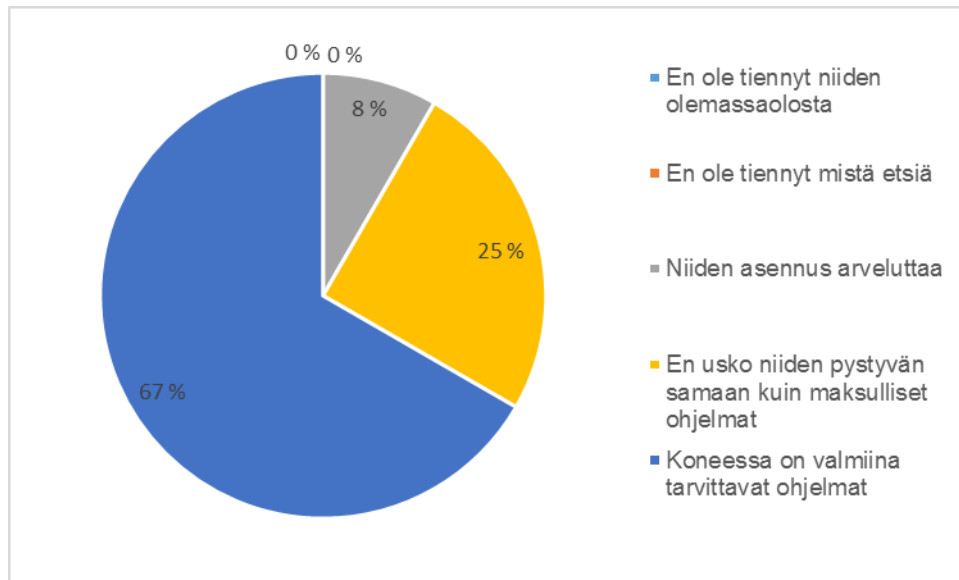
Tämä kuvastaa asioiden nykytilaa erittäin tarkasti.

Ohjelmia käyttäneistä jopa yli 90 % sanoo kokevansa ilmaisiohjelmien olevan hyödyllisiä, ja uskon tämän johtuvan pääasiassa kyselykohdistuksesta. Kuva 1. Yritysmaailmassa mielipide ei varmasti ole yhtä yksipuolinen. Uskoisin näin käyvän myös, jos kysyttäisiin ihmisiltä, joille tietokoneiden käyttö ei ole yhtä tuttua kuin kyselyyn vastanneille.

Kuva 1. Ilmaisiohjelmiä käyttäneiden mielipide ilmaisiohjelmista

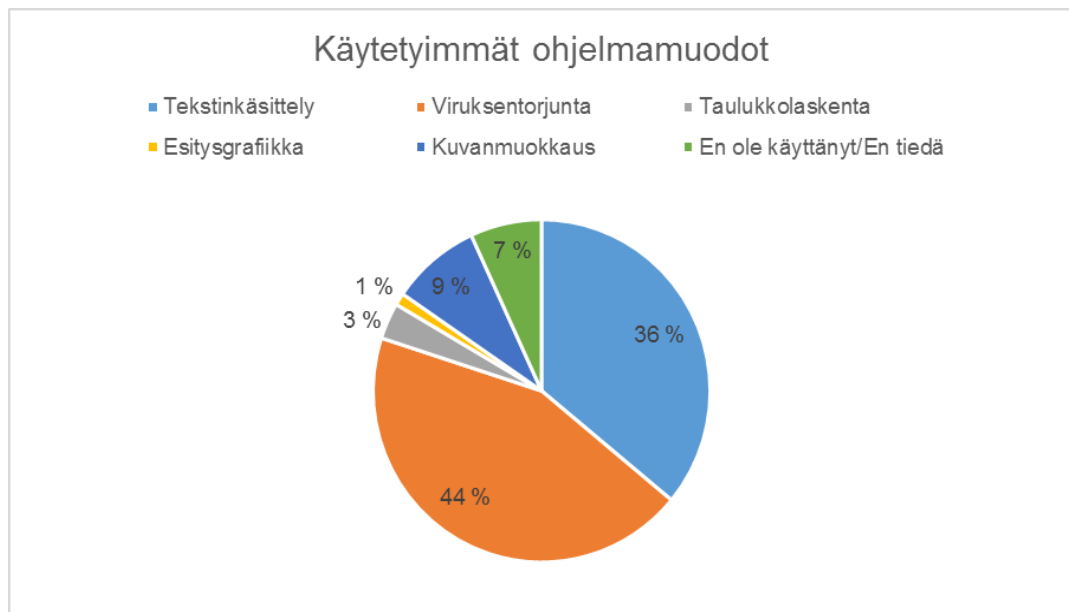
Suurimmaksi syyksi olla käyttämättä ilmaisohjelmia nousi se, että koneesta löytyy jo valmiiksi asennettuna tarvittavat ohjelmat. Monien Windows-käyttöjärjestelmäasennusten mukana tarjotaan kylkiäisenä Office-paketti, mikä on mielestäni Microsoftilta järkevä teko myynnin kannalta. Vain muutamien mielestä ilmaisohjelmien asennus tuntuu epäilyttävältä, tai niiden ei uskota ajavan samaa asiaa kuin maksulliset ohjelmat. Kukaan ei kuitenkaan ole kokenut niiden löytämistä vaikeaksi tai ei ole tiennyt ilmaisen vaihtoehdon olemasta olosta. Kuva 2.

Kuva 2. Ilmaisohjelmien käyttämättömyyden syyt

4 Käytetyimmät ilmaisohjelmat

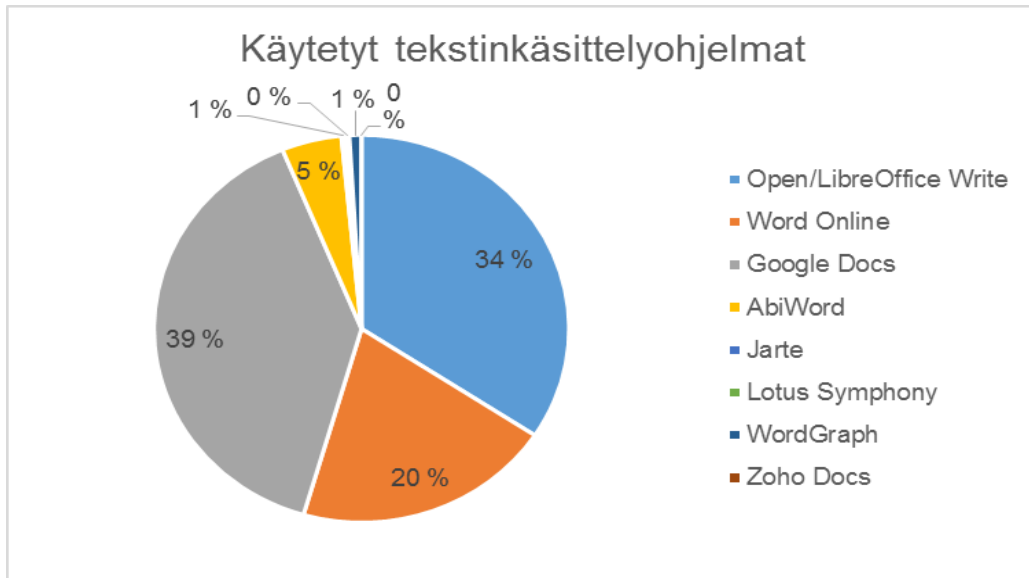
Suuntaa-antavassa kyselyssä kävi ilmi, että suurin osa käytöstä jakautui tasaisesti viruksentorjunnan ja tekstinkäsittelyn välillä. Kuva 3. Todella harva sanoi, että ei koskaan ole käyttänyt mitään ilmaista ohjelmaa tai ei tiennyt käyttäneensä.

Kuva 3. Käytetyimmät ohjelmamuodot suuntaa-antavasta kyselystä

4.1 Tekstinkäsittely

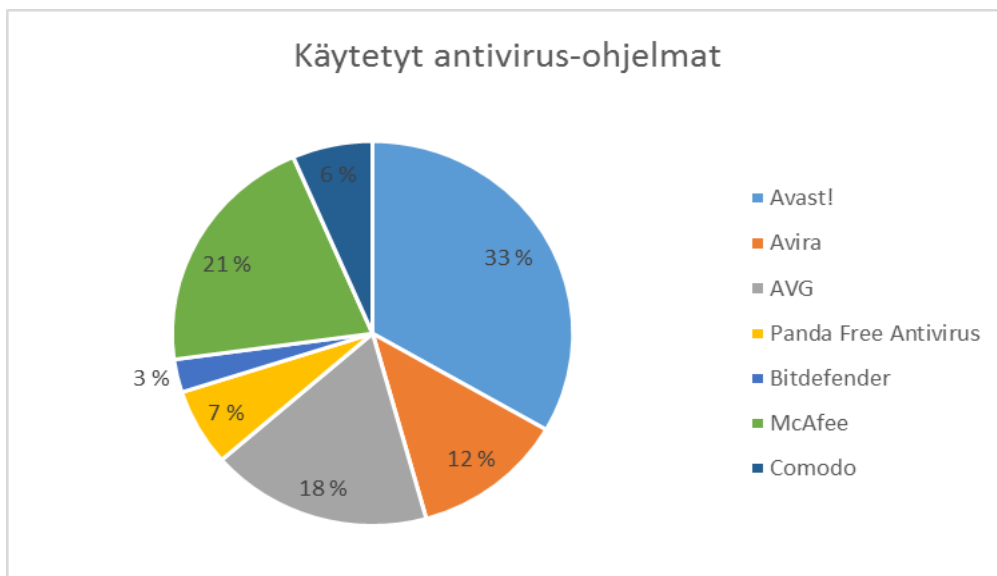
Yhdistin kyselyssä Open ja Libre Officen, koska ne ovat käytännössä sama asia. Käytetyimmiksi ilmaisiksi Word-variaatioiksi nousivat Google Docs sekä Open ja Libre Office, joiden jakauma oli erittäin tasainen. Kuva 4. Tämä on ymmärrettävää, koska ne ovat tunnetuimmat sekä helppokäyttöisimmät ilmaisista vaihtoehtoista. Kolmantena käytetyimmissä on myös Microsoftin Word Online. Suoritin käytännön kokeen sekä kolmessa suosituimmassa että yhdessä vähiten käytetyimmässä ilmaisessa tekstieditorissa.

Kuva 4. Käytetyt ilmaiset tekstikäsittelyohjelmat kyselyn mukaan

4.2 Viruksentorjunta

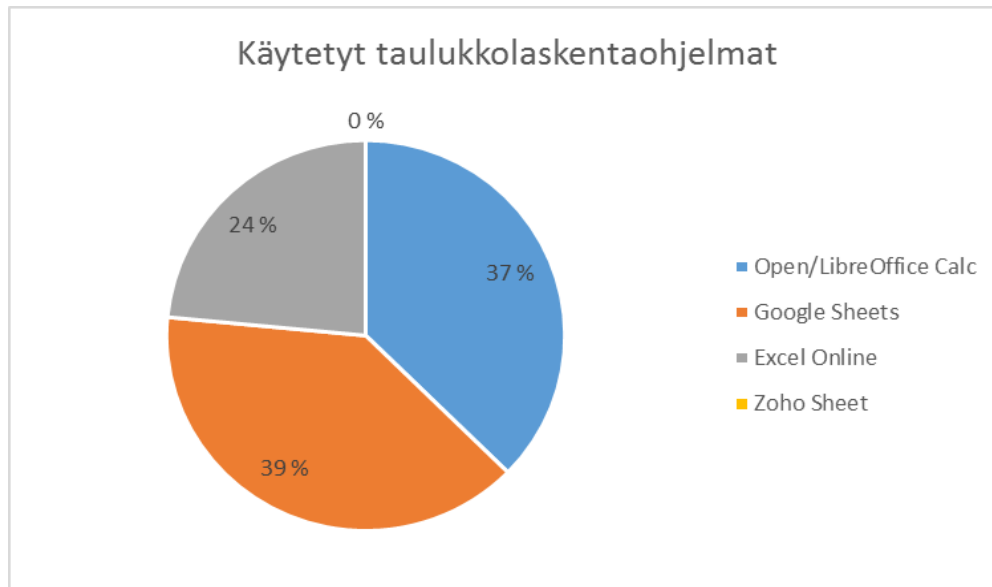
Ilmaisten antivirus-ohjelmien käytössä jakauma oli tasainen. Kuva 5. Käytetyimmäksi nousi Avast!, jota olen itsekin käyttänyt jo vuosia. Toiseksi käytetyimmäksi testi nosti McAfee, jota mainostetaan paljon muiden ilmaisohjelmien mukana. Esimerkiksi asennettaessa Javaa ohjelma kysyy, asennetaanko myös ilmainen McAfee-virusturva. Virusturvalle en tehnyt käytännön kokeita, koska sen hallittu toteuttaminen olisi ollut hankalaa, eikä käytetyimmissä virusturvissa ole kovinkaan suurta eroa.

Kuva 5. Käytetyt ilmaiset anti-virusohjelmat kyselyn mukaan

4.3 Taulukkolaskenta

Ilmaisia taulukkolaskentaohjelmia löytyi vähiten ja niissä käyttö jakaantui tasaisesti. Kuva 6. Käytetyimmiksi nousivat Google Sheets sekä Open ja Libre Office Calc, ja kolmantena oli jälleen Microsoftin Excel Online. Tälläkään kertaa tuntemattomin Zoho Sheet ei ollut kerännyt käyttäjiä.

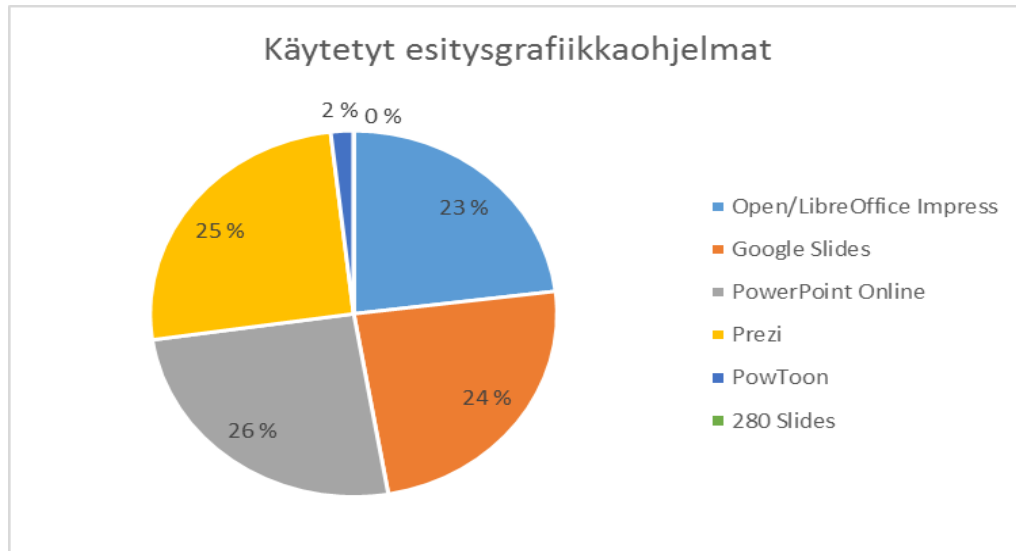

Kuva 6. Käytetyt ilmaiset taulukkolaskentaohjelmat kyselyn mukaan

Ilmaisista taulukkolaskentaohjelmista suoritin käytännön kokeet Google Sheetsillä, OpenOffice Calcilla sekä Zoho Sheetsillä.

4.4 Esitysgrafiikka

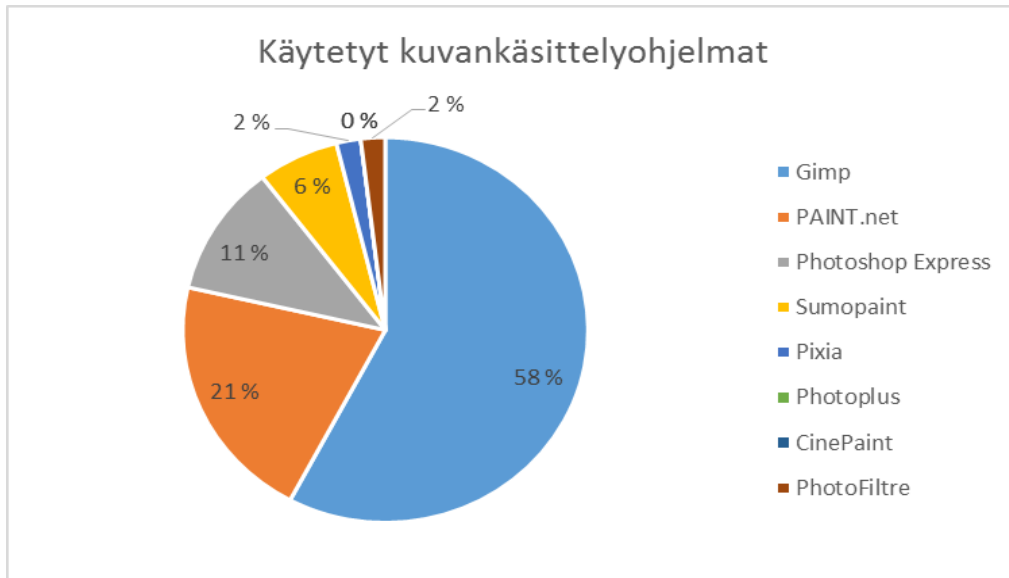
Esitysgrafiikan kohdalla käytettyjen ohjelmien jakauma oli erittäin tasainen; vastaajat olivat suosineet neljää suurinta: Microsoftin PowerPoint Onlinea, Preziä, Google Slidesia sekä Open ja Libre Officen Impressiä. Kuva 7. Tasaisen jakauman selitys löytynee kyseiselle ohjelmatyypille esitetyistä vähäisistä toiminnan vaatimuksista. Myös yksi vähemmän tunnettu esitysgrafiikkaohjelma oli löytänyt käyttäjiä.

Kuva 7. Käytetyt ilmaiset esitysgrafiikka/diaesitys-ohjelmat kyselyn mukaan

4.5 Kuvankäsittely

Ehdottomasti käytetyimmän ilmaisen kuvankäsittelyohjelman paikan lunastaa ansaitusti GIMP. Kuva 8. Se on ollut olemassa jo pitkään ja siihen tutustumiseen menee yhtä kauan kuin Adobe'n PhotoShopiin. Yrityskäytössä silti suositaan maksullisia Adobe'n ohjelmia niiden tuttuuden takia. Toiseksi suurimmaksi kyselyssä nousee PAINT.net. Muutama tuntemattomampikin kuvankäsittelyohjelma on saanut käyttäjiä, kuin myös Adobe'n ilmainen Photoshop Express.

Kuva 8. Käytetyt ilmaiset kuvankäsittelyohjelmat kyselyn mukaan

5 Ilmaisohjelmien käyttökokemukset

Ilmaisohjelmien löytäminen ja asennus on koettu tehdä mahdollisimman yksinkertaiseksi ja muistuttamaan niiden maksullisten sukulaistensa toimintaa. Tästä syystä suurin osa ilmaisista ohjelmista asentuu käyttäjälle kuin käyttäjälle kohtalaisen helposti. Joidenkin ilmaisohjelmien asennuspaketin mukana saattaa piillä jokin mainosohjelma, mutta niistä kuuluisi ilmoittaa asennuksen yhteydessä.

6 Säästöjä ilmaisohjelmilla

Tärkein ero ilmaisten ja maksullisten ohjelmien välillä – muista eroista huolimatta – on hinta. Otetaan esimerkkinä Microsoftin tarjoamat Office Paketit. Taulukko 1.

Taulukko 1. Microsoft Office -pakettien hinnat ja erot (Microsoft Store)

	Office 365 Home	Office 365 Personal	Office Home and Student 2013
Käyttäjät	5	1	1
Office ohjelmat	Kyllä	Kyllä	Kyllä
OneDrive lisätila	1000 Gt/käyttäjä	1000 Gt	-
Muuta	60 min Skype-puheaikaa/kk/käyttäjä	60 min Skype-puheaikaa/kk	-
Hinta	99 €/vuosi tai 10 €/kk	69 €/vuosi tai 7 €/kk	139 €

Toisena hyvänä maksullisten ohjelmien esimerkkinä toimii Adobe Photoshop, jota moni käyttäjä mielellään käyttäisi. Taulukko 2.

Taulukko 2. Adobe Photoshop ja Creative Cloud hinnasto (Adobe Creative Cloud)

	Valokuvaus	Photoshop	Kaikki sovellukset
Photoshop	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Lightroom	Kyllä	-	Kyllä
Muuta	-	ProSite-portfolio, Typekit-työpöytä, 20 Gt pilvitalennustilaa	Kaikki Adoben kuvankäsittelyohjelmat, ProSite-portfolio, Typekit-työpöytä, 20 Gt pilvitalennustilaa
Hinta vuositilaus /kk	12,39 €	24,79 €	61,99 €
Hinta/vuosi	147,91 €	297,36 €	743,85 €
Hinta/kk	-	37,19 €	92,99 €

Käytännön kokeissa tehtiin suunnittelemani tehtävät Wordin sekä Excelin yleisimmin käytetyistä toiminnoista maksullisten ohjelmien ilmaisilla vaihtoehdoilla, ja katsottiin, kuinka ilmaisohjelma ja sen käyttäjä selvisivät tehtävästä. Katso Liite 2. Käytännön kokeiden tekijöiksi valikoitui kolme henkilöä, joille tietokoneet ja niiden käyttö on erittäin tuttua. Tekstinkäsittely- sekä taulukkolaskenta-ohjelmien käytössä testajilla oli hieman enemmän eroa toisiinsa nähden. Kaikki olivat käyttäneet eniten Microsoftin Office-pakettia ja yhtä testajaa lukuun ottamatta ilmaisten variaatioiden käyttökokemus oli lähinnä pintapuolista. Käytännön kokeiden tekemiseen kokeneella käyttäjällä virallisella Microsoft Word- ja Excel-ohjelmalla meni n.15min.

7 Microsoft Office Online

Microsoft julkaisi vuonna 2010 Microsoft Office Online -kokonaisuuden, joka pitää sisälleen Microsoft Officesta tuttuja ohjelmia. Osaksi selaimessa toimivaa kokonaisuutta ovat päässeet Word, Outlook, OneNote, PowerPoint, Kalenteri sekä Excel. Käteväenä ominaisuutena Microsoft on lisännyt suoran tallennuksen ja synkronoinnin OneDrive-pilvitallennuspalveluun.

Hyödyllisimpänä pidän kuitenkin mahdollisuutta hyödyntää Microsoftin kaikkien muiden Office-tuotteiden käyttämiä tiedostomuotoja, eikä yhteensopivuus ole siis ongelma.

7.1 Käyttöönotto

Microsoft Office Onlinen käyttöönotto oli helppoa, sillä asennuksia ei tarvita sen toimiessa suoraan internetselaimella. Ainoa vaatimus käyttöönottoon oli Microsoft-tili, jonka luomiseen voi käyttää mitä tahansa sähköpostia tai antaa Microsoftin luoda uusi sähköpostiosoite tiliä tehdessä.

7.2 Microsoft Word Online

Uuden tyhjän dokumentin luominen tuntui hieman tahmealta ja hitaalta, eikä se onnistunut ensimmäisellä yrityksellä. Avauduttuaan Word Online näyttää Microsoft Office 2010 -paketissa käytetyltä Wordiltä yksinkertaistettuna. Yläpalkista löytyivät painikkeet Tiedosto, Aloitus, Lisää, Sivun asettelu, Tarkista, Näytä, hakupalkki ja Avaa Wordissa.

Jo ensimmäisessä kohdassa käytännön koetta Word Online aiheutti hankaluuksia eväämällä mahdollisuuden lisätä kansilehti jälkeenkäin. Tämä oletettavasti olisi pitänyt tehdä jo, kun oli luomassa tyhjää dokumenttia ja silloin valita kansilehdellinen aloituskokonaisuus. Kansilehdellistä aloituskokonaisuutta ei loppujen lopuksi löytynyt Word Onlinen mallipohjavalikoimasta. Sisällysluettelon tekemahdollisuus loisti myös poissaolollaan.

Otsikoiden ja alaotsikoiden tekeminen sujui Word Onlinella näppärästi samalla tavalla, kuin se tehtäisiin normaalilla Wordilla. On huomioitava kuitenkin otsikoista sekä alaotsikoista puuttuva automaattinen numerointi. Sivunumeroinnin lisääminen onnistui Lisäävälilehdeltä, mutta ylä- ja alatunnisteen muokkaus oli suorastaan tuskallista omituisesti käyttäytyvän ohjelman takia. Ohjelma halusi välttämättä lisätä ylä- ja alatunnisteeseen taulukon, minkä muokkaus oli kokeneemmallekin käyttäjälle haastavaa. Ylä- ja alatunniste sekä sivunumerointi tulivat näkyviin vasta, kun dokumentin avasi tarkastelumuodossa,

mikä aiheutti hämmennystä käyttäjässä. Ylätunnisteeseen ei saanut automaattista päivämäärää eikä alatunnisteeseen automaattisesti päivittyvää tiedostonimeä.

Fonttiasetukset löytyivät kätevästi Aloitus-välilehdeltä ja olivat lähes identtiset normaaliin Wordiin verrattuna. Käyttäjän iloiseksi yllätykseksi myös ylä- sekä alaindeksien lisäys toimi moitteetta. Rivivälin muutos ohjelmassa tapahtui hieman takkuisasti ja herätti epäilyksen siitä, pystyisikö isomman dokumentin riviväliä edes muuttamaan selaimen kaatumatta.

Sivunvaihto löytyi Lisää-välilehdeltä, ja toiminnallisesti se on samankaltainen kuin maksullisella sisarellaan. Sivumäärän päivittyminen operaation jälkeen kesti kauan ja näkyi uutena sivuna vasta, kun käyttäjä oli käynyt Näytä-välilehden kautta katsomassa dokumenttia lukunäkymässä. Dokumentista tekstin etsiminen ja korvaaminen toimi varsin mallikkaasti. Word Onlinen oikeinkirjoituksen tarkistus tuntui toimivan samaan tapaan kuin maksullisessakin versiossa, ja jopa suomenkielen tarkistus toimi ilman suurempia hidasteluja tai vaikeuksia.

Kuvanpiirtomahdollisuutta Word Online ei tarjonnut, mutta kuvien lisäys onnistui käyttäjän koneelta tai suoraan verkosta Bing-kuvahaun kautta. Online-kuvanlisäys näytti automaattisesti Creative Commons -käyttöoikeudenalaiset kuvat ja suodatti muut tulokset pois. Lisätyn kuvan kokoa oli helppo muuttaa ja siihen sai vaivattomasti kehukset. Suurena miinuksena oli se, että kuvan käyttäytymistä tekstin kanssa ei pystynyt säätämään eikä kuvaa enää sen lisäämisen jälkeen pystynyt liikuttamaan.

Taulukon lisääminen Lisää-välilehdeltä toimi samaan tyyliin kuin normaalissa Wordissa ja taulukon lisäämisen jälkeen se avasi uuden välilehden Taulukkotyökalut. Taulukkotyökalut-välilehdeltä sai helposti muokattua juuri tekemäänsä taulukkoa esimerkiksi lisäämällä tai poistamalla rivejä.

Sivun asettelu -välilehdeltä sivun orientaation vaihto vaakakuvaksi onnistui vain koko dokumentille, kun tarkoituksena olisi ollut vaihtaa vain yhden sivun suunta.

Tiedoston tallennus onnistui vaivattomasti Microsoftin OneDriveen, vaikka tiedoston tallennus ymmärrettävistä syistä kesti kauemmin täysin pilvessä toimimisensa takia. Myös tallennus pdf:nä sekä suoraan käyttäjän koneelle toimi yli odotusten. Kirsikkana kakun päällä Word Online tarjoaa mahdollisuuden tallentaa tiedosto Open ja Libre Officen tuke-
massa odt-muodossa.

7.2.1 Yhteenveto

Word Online on käyttökelpoinen vaihtoehto maksulliselle Word-versiolle, jos kaikkia ominaisuuksia ei tarvita eikä ole kiire tehdä asiakirjaa valmiiksi. Word Online on selkeästi suunniteltu toimimaan yhdessä maksullisen version kanssa, sillä siitä puuttuu monia tärkeitä ominaisuuksia. Suurimpana ja iloisimpana yllätyksenä se kuitenkin tarjoaa erittäin kattavat tallennusmahdollisuudet. Se myös huomaamattomasti tallentaa dokumenttia automaattisesti käyttäjän sitä kirjoittaessa. Ymmärrän joidenkin ominaisuuksien puuttumisen, koska Microsoft on voittoa tavoitteleva yritys eikä sen olisi järkevää julkaista täysin identtistä versiota maksullisesta ohjelmastaan. Tehtävän tekemiseen meni n.15min.

7.3 Excel Online

Word Onlinen tavoin Excel Online käytti oman aikansa luodessaan uutta tyhjää työkirjaa, mutta tämä oli odotettavissa, sillä se synkronoi auki olevaa tiedostoa reaaliajassa OneDriveen. Excel Online näyttää myöskin pelkistetyltä verrattuna maksulliseen sisareensa. Sen yläpalkki oli myöskin jaettu välilehtiin samalla tavalla kuin Word Onlinessa.

Käytännön kokeen Excel-osiossa luodaan yksinkertaisia funktioita sekä yksinkertaista taulukkografiikkaa.

Excel Onlinen käyttö tuntui tahmealta jo ennen kuin käyttäjä oli kirjoittanut työkirjaan. Kirjoitus kuitenkin toimi samalla tavalla kuin maksulliseen versioon Microsoft Excelistä ja solujen yhdistäminen on tehty vaivattomaksi. Tekstinmuotoilu onnistui helposti Aloitusvälilehdellä. Miinuksena mainittakoon, että Excel Online ei anna tehdä ylä- tai alaindeksijä, mikä vaikeutti omalta osaltaan tekstin saattamista mahdollisimman ymmärrettäväksi.

Hitauden huomasi selkeämmin tekstiä editoidessa ja näppäinyhdistelmien toimivuus oli erittäin kyseenalaista johtuen siitä, että ohjelmaa ajetaan selaimessa. Excelistä tuttu lukujonon jatkamis ominaisuus löytyi myös Excel Onlinesta. Myös \$-merkki kaavojen osien lukitsemisessa kaavoja kopioitaessa toimi niin kuin se toimii Excelin maksullisessa versiossa.

Funktioden etsiminen ja tekeminen oli hieman työlästä ja apua ohjelma ei tarjonnut, jos sitä ei osannut itse etsiä. Ensimmäisen tehtävän tekeminen onnistui kuitenkin hyvin, kunhan tottui Online-version rajoituksiin.

Toisen laskentataulun lisäämisessä kesti hetken.

Ympyräkaavio löytyi nopeasti Lisää-välilehdeltä ja kaavion tekeminen oli vaivatonta. Kaavioon sai numeeriset arvot näkyviin, mutta niitä ei voinut muuttaa esimerkiksi prosenteiksi. Prosentuaaliset arvot olisi pitänyt laskea erikseen ja sitten vasta lisätä kaavioon.

Tallennus OneDriveen toimi samalla tavalla kuin aiemmin Word Onlinen kanssa. Tallennusmahdollisuuksia Excel Online antaa hyvin vähän; tiedoston voi tallentaa joko OneDriveen tai omalle koneelle, mutta vain Microsoftin omassa xlsx-muodossa.

7.3.1 Yhteenveto

Excel Online ajoi asiansa lähes yhtä hyvin kuin maksullinen Excel-versio. Ainoana todellisenä erona yksinkertaisissa tehtävissä oli se, että funktioiden tekeminen oli hieman hankalampaa ja ohjelma totteli viiveellä. Muuten ohjelmaa voi helposti käyttää maksullisen Excelin korvikkeena. Tehtävän tekemiseen meni n.10min.

8 Google Home & Office

Vuoden 2006 lopulla Google lisäsi oman kannanottonsa verkossa toimiviin toimistotyökaluihin julkaisemalla tekstinkäsittely- ja taulukkolaskentaohjelmat Google Docs ja Google Sheets. Docs oli uudelleen tehty versio Googlen aiemmin ostamasta Writely-ohjelmasta. Google lisäsi erillisen ohjelman diaesitysten tekemiseen vuoden 2007 syyskuussa.

Google Docs pääsi eroon Beta-statuksestaan Gmailin, Google Calendarin sekä Google Talkin kanssa 2009 heinäkuussa. Elokuussa 2011 Google tarjosi Chrome-selaimen käyttäjille mahdollisuuden Gmailin, Calendarin sekä Docsin käyttöön offline-tilassa.

Google Drive julkaistiin vuoden 2012 huhtikuussa, jolloin Googlen ohjelmien käyttäjät pystyivät tallentamaan tiedostonsa suoraan verkkoon. (Google 2014.)

8.1 Käyttöönotto

Käyttöönotto Googlen Home & Office -ohjelmissa oli helppoa; ainoana vaatimuksena oli Google-tili ja tuettu selain. Ohjelmat oli kohtalaisen helppo löytää, vaikka Googlella ohjelmia onkin monia.

8.2 Google Docs

Ensivaikutelma Google Docsista oli hyvin selkeä ja yksinkertaistettu ulkonäkö, joka kuitenkin on monista tekstieditoreista jo tuttu. Uuden dokumentin luominen kävi helposti suurta plus-painiketta painamalla, joskin se vei hieman aikaa ohjelman toimiessa selaimessa ja pilvessä. Yläpalkista löytyi painikkeet File, Edit, View, Insert, Format, Tools, Table, Add-ons sekä Help. Yläpalkin alta löytyi myös tutun oloinen työkalupalkki.

Google Docs ei antanut lisätä kansilehteä manuaalisesti. Google tarjoaa maksuttomia kolmannen osapuolen lisäosia käytettäväksi, joista ei myöskään löytynyt ratkaisua kansilehden lisäämiseen. Sisällysluettelon lisääminen onnistui vaivattomasti Insert-painikkeesta, ja sisällysluettelo myös päivittyi helposti napinpainalluksella. Hyvänä lisänä mainittakoon sisällysluettelon muodostamat automaattiset linkit otsikkoihin.

Googlen Docsin otsikkojen lisääminen toimi samoin, kuin Word Onlinessa, eikä se sisältänyt maksullisesta Wordista tuttua automaattista numerointia. Ilman automaattista numerointia otsikointi ei ollut niin selkeä kuin se olisi voinut olla.

Sivunumeroinnin lisäys onnistui kätevästi Insert-painikkeella ja Google Docs antoi vaihtoehdon jättää ensimmäisen sivun pois laskuista ”kansilehtenä”. Kokonaissivumäärän lisäys onnistui samaa painiketta painamalla, mutta käyttäjän piti itse laittaa sivunumeroinnin ja kokonaissivumäärän väliin haluamansa välimerkki erottamaan ne toisistaan.

Tekstin fontin, fontin koon, värin ja taustavärin muuttaminen kävi helposti työkalupalkista. Samasta palkista onnistui myös lihavointi, kursivointi sekä alleviivaus. Suurena plussana Google Docsille on sen valtava fonttivalikoima.

Ylä- ja alatunnisteen luominen oli jo huomaamatta tehty sivunumeroa ja kokonaissivumäärää lisätessä. Aiemmin lisätty sivunumerointi aiheutti ongelmia ylä- ja alatunnisteen muotoilussa ja käyttäjä joutui siirtämään sen takaisin oikealle paikalleen lisättyään haluamansa tekstin. Mahdollisuutta lisätä automaattinen päivämäärä ei myöskään löytynyt. Alatunnisteeseen ei saanut lisättyä automaattista tiedostonimeä, mutta muuten ylä- ja alatunnisteen editointi oli samankaltaista kuin muissakin tekstieditoreissa.

Ylä- ja alaindeksointi löytyivät etsinnän jälkeen Format-painikkeen alta ja toimivat kuten maksullisissa vaihtoehdoissa. Rivivälin muuttaminen dokumentissa onnistui helposti ja nopeasti työkalupalkin kautta.

Sivunvaihto onnistui joko Insert-painikkeen kautta tai tutulla pikanäppäinyhdistelmällä Ctrl+Return. Tekstin etsiminen ja korvaaminen onnistui Google Docsilla luontevasti Edit-painikkeen kautta. Oikeinkirjoituksen tarkistus toimi reaaliajassa hyvin niin suomeksi kuin englanniksikin, ja luultavasti melkein millä tahansa muulla kielellä, jonka Google tuntee. Google Docsin piirustusmahdollisuudet olivat kattavat ja kuvan lisäys tekstiin onnistui vauhtomasti. Myös kuvan käyttäytymistä tekstin suhteen oli helppo muokata.

Taulukon luominen Google Docsilla oli luontevaa Insert-painikkeella. Tekstin kirjoittaminen ja muokkaaminen taulukossa oli yhtä kätevää kuin minkä tahansa muun tekstin muokkaus.

Sivun orientaation muutos vaikutti koko dokumenttiin, eikä sitä voinut rajata vain yhdelle sivulle.

Kuvan lisäys dokumenttiin onnistui Insert-painikkeella ja Google Docs antoi käyttäjän lisätä kuvan suoraan Googlen omasta hausta. Kuvan lisäyksessä täytyy tietysti huomioida kuvan käyttöoikeudet, mistä Google Docs varoitti kuvia selatessa. Kuvan lisäyksen jälkeen sen muokkaus oli mahdollista Image Optionsin kautta, jossa käyttäjä voi säätää

muun muassa kuvan väriominaisuuksia ja läpinäkyvyyttä. Myös kuvan koon muuttaminen oli tehty helpoksi.

Tallennusmahdollisuuksia Google Docsista löytyi useita: näistä tärkeimpinä käyttäjän koneelle ja Google Driveen tallennettavat docx-, odt- sekä pdf-tiedostomuodot. Google on lisännyt myös vaihtoehtoiksi rtf-, txt- ja html-mahdollisuudet. Google Docs tarjoaa myös mahdollisuuden lähettää dokumentti suoraan Gmail-sähköpostilla tai julkaista se ja jakaa linkkinä.

8.2.1 Yhteenveto

Google Docs toimi ilmaisohjelmaksi todella hyvin ja ilman suurempia hidasteluja testin aikana. Kyseessä oli kuitenkin kohtalaisen pieni ja yksinkertainen tiedosto, joten toimintaa isompien dokumenttien kanssa on hankala arvioida. Google on ajatellut myös käyttäjiään antaessaan erittäin laajat tallennusmahdollisuudet dokumenteille. Tehtävän tekemiseen meni n.15min.

8.3 Google Sheets

Google Sheets turvautuu samaan ulkoasuun kuin Google Docs vaihtaen vain tunnusväriä sinisestä vihreäksi. Dokumentin luominen onnistui ilman huomattavaa takkuamista; tämä kuitenkin varmasti vaihtelee tietokoneen ja internetyhteyden mukaan.

Sheetsin tekstinkäsittelyominaisuudet olivat hyvin yksinkertaistetut ja vain yksinkertaisimmat toiminnot olivat käytettävissä. Kuitenkin ne toiminnot, jotka olivat käytettävissä, toimivat hyvin.

Funktioita tehdessä Sheets valitti numeroiden olevan tekstiä, eikä tästä syystä voinut suorittaa laskutoimitusta. Syynä toimimattomuuteen oli Googlen amerikkalaisuus ja heidän tapansa käyttää pistettä numeroiden välissä pilkkujen sijaan. Tämä varmasti hämmentää käyttäjiä, jotka ovat tottuneet suomalaiseen kirjoitustapaan. Funktioita Google Sheetsissä oli suuri valikoima samaan tapaan kuin Microsoftin maksullisessa Excelissä. Myös funktioiden ohjetekstit olivat helposti ymmärrettäviä. Sheets myös tarjosi hakumahdollisuuden funktioihin, ettei käyttäjän tarvinnut itse yrittää saada oikeaa yhdistelmää kasaan.

Taulukon tietueiden kopioiminen oli tehty helpoksi ja siinä oli samat ominaisuudet kuin maksullisessa Excelissä. Lisäksi funktioiden kopioiminen toimi, kuten siihen on Exceliä käyttäessä tottunut. Numeraalisten arvojen muuttaminen valuutaksi toimi työkaluriviltä

yhtä painiketta painamalla, mutta jos haluaisi jonkun muun valuutan kuin dollarin, se pitäisi etsiä Format-valikon kautta kaikkien maailman valuutoiden seasta.

Taulukon tietueiden väriä ja kokoa oli helppo muuttaa työkalupalkin kautta, eikä se aiheuttanut ohjelman hidastelua.

Google Sheetsin taulukonlisäys oli tehty todella helpoksi ja nopeaksi. Jo ilman muokkauksia kaaviosta sai luotua todella selkeän ja siitä kävi ilmi kaikki tärkeimmät tiedot. Pienellä lisämuokkauksella kaavioista sai juuri sellaisia, kuin käyttäjä halusi.

Tallennusmahdollisuudet olivat kattavat sisältäen muun muassa mahdollisuuden tallentaa tehty taulukko xlsx-, odt- sekä pdf-muodoissa. Myöskään käyttämättömiä tallennusmuotoja ei ollut unohdettu.

8.3.1 Yhteenveto

Käytettävyydeltään Google Sheets on ehdottomasti huippuluokkaa. Sen pienet rajoitukset pilkkujen ja pisteiden ymmärtämisessä ei huomattavasti vaikeuta Sheetsin käyttämistä varsinkaan yksinkertaisen muotoilun omaaviin taulukoihin. Google Sheets loistaa kaavioiden tekemisessä, ja niiden tekeminen on tehty vaivattomaksi ja nopeaksi. Kaavioiden grafiikka ei myöskään ole liian raskasta, joten se ei hidasta ohjelman toimintaa laisinkaan. Googlen muidenkin Home & Office -ohjelmien tavoin tallennus moneen eri muotoon onnistuu kätevästi. Tehtävän tekemiseen meni n.10min.

9 OpenOffice

OpenOfficen aika alkoi Sun Microsystemsin ostettua StarDivisionin ja heidän kehittämässä office-ohjelmat. Vuoden 2000 heinäkuussa julkaistiin tiedote tulevasta OpenOffice.org:ista ja StarDivisionin kehittämä StarOfficen koodi muutettiin open source -lisenssille. Jo vuoden 2000 lokakuussa OpenOffice.org julkaistiin. Vuoden 2003 loppuun mennessä OpenOffice oli kerännyt jo yli 20 miljoonaa käyttäjää, mihin mennessä siihen oli tehty lukuisia päivityksiä ja julkaistu monta uutta versiota (OpenOffice.org History and Milestones 1999 - 2005). Nykyään OpenOffice on hajaantunut kahteen pääversioon: LibreOffice ja Apache OpenOffice sekä moneen pienempään haaraan. Testissä käytössä oli Apachen OpenOffice.

9.1 Käyttöönotto

OpenOfficen asennukseen tarvittavan tiedoston löytäminen Googlen haun avulla oli käyttäjän mielestä vaivatonta. Etsittäessä Google tarjosi ensimmäisenä vaihtoehtona ohjelmiston virallisen suomenkielisen sivun sekä latauslinkin. Myös asennuksen aikana kieli oli suomi, ja asennus eteni ilman yllätyksiä, kuten käyttäjä hyvältä ohjelmalta odottaakin.

9.2 OpenOffice Writer

Käynnistettäessä OpenOffice Writer ruudulle aukesi etäisesti tutun näköinen tekstieditori, joka myöskin jokaisen muun testatun ilmaisohjelman tavoin lainaa ulkonäkönsä lähes suoraan maksulliselta Microsoft Word -sisareltaan.

Toisin kuin muissa aiemmin testatuissa ilmaisissa ohjelmissa OpenOffice Writer antoi luoda kansilehden Muotoilut-työkalulla ja lopuille sivuille sai automaattisesti tyylin, joka sisälsi ylä- ja alatunnisteet.

Päivämäärän, sivunumeroinnin ja sisällysluettelon luominen oli tehty yksinkertaiseksi kenttätyökalulla Lisää-valikon kautta. Käyttäjä piti siitä kuinka sujuvaksi ja samantyyppiseksi tämä ominaisuus oli tehty maksulliseen sisareensa verrattuna. Otsikoiden ja alaotsikoiden luominen onnistui erittäin kätevästi muotoilutyökalulla ja muutokset päivittyivät ongelmitta sisällysluettelo.

Tekstin muokkaaminen OpenOffice Writerissa oli nopeaa ja vaivatonta. Tarvittavat toimenpiteet pystyi muutamalla painalluksella hoitamaan suoraan työkalupalkista. Myös

tekstin korvaaminen ja etsiminen onnistui Microsoft Wordista ja muista tekstieditoreista tutulla pikanäppäinyhdistelmällä Ctrl + F.

Oikeinkirjoituksen tarkistus toimi ohjelmassa suomeksi sekä englanniksi. Ylä- ja alaviitteiden lisäämistä Lisää-valikon kautta ja niiden muokkaamista käyttäjä piti helppona.

Taulukon luominen onnistui myös Lisää-valikosta ja sen muokkaaminen oli käyttäjän mielestä ”Excelmäistä”, sillä taulukot olivat täysin muokattavissa.

OpenOffice Writerissa piirtotyökalut oli piilotettu työpalkin sisälle, joka piti avata ennen kuin ne sai käyttöönsä. Käyttäjällä meni hetki löytää valikko ja käyttäjän mielestä piirtotyökalut olivat hieman vajavaiset, mutta ajoivat asiansa tehtävää tehdessä. Kuvien lisääminen tekstiin tapahtui joko suoraan kopioimalla taikka lisää-toimintoa apuna käyttäen.

Tallennus OpenOfficesta pdf-tiedostoksi oli käyttäjän mielestä jopa helpompaa ja nopeampaa kuin uusimmissa Microsoft Word -versioissa. Oman tiedostomuotonsa odt:n lisäksi ohjelma antaa mahdollisuuden tallentaa tiedosto Microsoft Wordin tukemaan doc-muotoon ja moneen muuhun vähemmän tunnettuun muotoon. OpenOffice Writer tarjoaa ilmaisista ohjelmista ehdottomasti eniten tallennusmuotoja.

9.2.1 Yhteenveto

OpenOffice Writer on paras korvaaja Microsoft Wordille, jos haetaan ilmaista käyttäjän koneelle asennettavaa ohjelmaa. Sen työkalut pystyvät samaan kuin Wordinkin, joskin niiden käyttö on hieman erilaista ja vaatii totuttelua. Runsas tallennusmuotojen määrä tekee OpenOffice Writerista ylivoimaisen kilpailijoihinsa nähden. Ainoa miinus nykyaikaa miettiessä on sen vaatima asennus. Tehtävän tekemiseen meni n.20min.

9.3 OpenOffice Calc

OpenOffice Calc käynnistyi nopeasti ja käynnistykseen yhteydessä kysyi käyttäjän nimikirjaimia ja lisenssityyppiä käyttöä varten. Verrattuna maksulliseen sisarensa ohjelman toiminta tuntui hyvin samankaltaiselta ja vakaalta. Käyttäjän mielestä käynnistys oli jopa yllättävän nopea.

Tehtävää tehdessä käyttäjälle kävi selväksi, että OpenOffice Calcin taulukon muotoilut olivat lähes identtiset maksulliseen Excel-variaatioon verrattuna. Funktioiden käyttö ohjelmassa oli tehty erittäin helpoksi, koska aloittelijalle ohjelma tarjoaa käyttöön wizardia eli apuria, jolla oikea funktio on nopea löytää ja saattaa käyttöön. Käyttäjä kuitenkin päätti

testata omaa tietotaitoaan ja tehdä funktiot käsin sekä näppäinoikoteitä käyttäen, mikä ohjelmassa myöskin toimi moitteetta.

Kaavioiden luominen OpenOffice Calcilla oli tehty erittäin helpoksi ja yksinkertaiseksi siitä löytyvän kaavionluontityökalun avulla. Kaavionluontityökalu toimi lähes samalla tavalla kuin Microsoftin Excelissäkin, eikä se aiheuttanut käyttäjälle turhaa päänvaivaa.

Tallennus Microsoft Excelin tukemaan xls- ja OpenOffice Calcin ods-muotoihin onnistui kätevästi. OpenOffice Calc tarjoaa myös mahdollisuuden tallentaa lukuisiin tuntemattomampiin muotoihin.

9.3.1 Yhteenveto

Microsoft Excelin kilpailijaksi suunnitellulla OpenOffice Calcilla tehtävien suorittaminen oli helppoa ja sen toiminnallisuus ei huomattavasti poikennut tutusta kilpasisarestaan. Ohjelma toimi nopeasti ja vaivattomasti kuten käyttäjä sen odottaisi toimivankin. OpenOfficen Calc on erittäin toimiva ja kokonainen paketti, ja haastaa maksullisen kilpailijansa. Ainoina ongelmina on muotoilujen toimivuus ristiinkäytettäessä Microsoft Office -ohjelmien kanssa sekä OpenOffice Calcin vaatima asennus. Tehtävän tekemiseen meni n. 10min.

10 Zoho Docs

Zoho Docs on vuonna 1996 perustetun AdventNet Inc:in pilvipalveluluomus ja sen ensimmäinen osa Zoho Writer julkaistiin vuoden 2005 lokakuussa. Office-ohjelmapaketin kokonaan korvatakseen Zoho-palveluun lisättiin vuoden 2006 aikana myös Zoho Sheet ja Show. Zoho-nimen alle on kerätty monta muutakin enemmän yrityksille suunnattua ohjelmaa ja Zohon markkinointi on kohdistettu yritysmaailmaan. Vuoden 2009 toukokuussa AdventNet vaihtoi nimensä Zoho Corporationiksi. Nykyään Zoho Corporation tarjoaa palvelupakettiaan ilmaiseksi tietyille käyttäjämäärälle ja varustettuna pienellä tallennustilalla. Lisää tilaa ja käyttäjätunnuksia voi hankkia kuukausimaksua vastaan. Osa Zoho Docsin ohjelmista on yhdistetty toimimaan Googlen pilvipalveluiden sekä ohjelmien kanssa. (Zoho Corporation 2015.)

10.1 Käyttöönotto

Zoho Docs ei kovinkaan näkyvästi mainosta olevansa selaimessa toimiva ohjelma ja tästä syystä käyttäjä latasikin aluksi tiedostoja Zohon omaan pilveen tallentavan apuohjelman etsiessään ohjelman asennusta. Alkuhämmennyksen jälkeen käyttäjä kuitenkin löysi linkin, joka käynnisti etsityn ohjelman selaimessa. Zoho Docsin käyttämistä varten täytyy luoda uusi käyttäjätili, tai kirjautua Google-, Yahoo- taikka Facebook-tunnuksilla. Käyttäjällä tulee myös olla ajantasainen internetselain.

10.2 Zoho Write

Kilpailijoittensa tapaan Zoho Write oli avatessa hyvin samankaltainen kuin Microsoftin Officesta tuttu Word, mutta Zohon tyyliä harmi. Työkalupalkit oli jaettu painikkeiden File, Home, Format, Insert, View, Review, Tools ja Share alle.

Monista painikkeistaan huolimatta tämä ohjelma ei antanut vaihtoehtoa luoda kansilehteä erikseen. Sisällysluettelon teko löytyi kätevästi Insert-välilehden alta, mutta sitä tehdessä ohjelma valitti omituisesti siitä, että otsikkoja ei vielä löydy ja luetteloa ei voida muodostaa. Käyttäjän toiseksi ongelmaksi osoittautui otsikkojen teko, sillä tyylinvaihto oli piilotettu alavalikkoon, joka oli hankala löytää.

Sivunumerointi ja sivujen kokonaismäärä oli helposti lisättävissä Insert-valikon kautta ja käyttäjän mielestä tekstin muu muokkaaminen sujui ohjelmalla luontevasti, jopa ylä- ja alaindeksien tekeminen oli laitettu helposti saataville. Rivivälilin vaihto onnistui kätevästi Home-valikon kautta. Ylä- ja alatunnisteen luominen ja muokkaus onnistui helposti. Myön-

teinen asia ohjelmassa oli se, että päivämäärän lisäys on tehty todella helpoksi ja tiedoston nimen saa lisättyä automaattisena. Myöskin sivunvaihto oli laitettu Insert-valikon alle ja käyttäjä löysi sen nopeasti. Tekstin etsiminen ja korvaaminen ohjelmalla toimi hyvin ja se korosti etsityn sanan etsinnän aikana.

Zoho Writen oikeinkirjoituksen tarkistus toimi vain englanniksi ja tämä on suuri miinus ohjelmalle, joka on selkeästi tarkoitettu kasvamaan kansainväliseen käyttöön. Englanninkielen tarkistus ohjelmassa kuitenkin toimi erittäin hyvin ja se osasi automaattisesti korjata jopa isot ja pienet alkukirjaimet.

Kuvan piirto-ominaisuudet ohjelmassa olivat riittävät ja käyttäjä löysi ne helposti. Myös kuvien lisäys oli tehty mahdolliseksi Insert-valikon kautta. Samaisesta valikosta löytyi myös mahdollisuus luoda haluamansa kokoinen taulukko. Sivujen suunnan vaihto oli myös tässä pilvessä toimivassa ohjelmassa tehty kääntämään koko dokumentin suunta, eikä siis antanut muuttaa vain yhden sivun orientaatiota.

Zoho Write antoi mahdollisuuden tallentaa doc-, odt- sekä pdf-muotoon, mikä tekee siitä yhteensopivan käytetyimpien tekstinkäsittelyohjelmien kanssa. Myöskään pienempiä tiedostomuotoja kuten rtf, txt tai html ei ole unohdettu. Tekstinmuotoilujen toimivuudesta ei kuitenkaan ole takeita.

10.2.1 Yhteenveto

Zoho Write oli testissä ehkä hankalimmin käytettävä ja käyttäjä tunsu hetkittäin tarvittavien painikkeiden olevan erittäin vaikeasti löydettäviä, mikä kokeneen käyttäjän kohdalla lupaa huonoa tietokonetta vähemmän käyttävälle. Otsikkojen teko oli käyttäjälle hankalaa, koska näinkin käytetyn ominaisuuden luulisi löytyvän helposti yleisestä työkalupalkista, mutta näin ei kuitenkaan ollut. Ohjelma kuitenkin toimi sujuvasti selaimessa ilman suurempia hidasteluja. Käyttäjän mielestä ohjelma oli varsin toimiva vaihtoehto ja siitä löytyy muutama ominaisuus, joita muista ilmaisista versioista ei löytynyt. Myös ohjelman moninaiset tallennusmahdollisuudet olivat hyödyllisiä. Käyttäjä kuitenkin oli vakuuttunut siitä, että parempiakin online-tekstinkäsittelyohjelmia löytyy. Tehtävän tekemiseen meni n.25min

10.3 Zoho Sheet

Zoho Sheet luottaa Zoho Docsin yleiseen harmaaseen ulkonäköön, jossa vallitsevana elementtinä on jo Zoho Writestä tutut painikkeet pienin muutoksin. Sivun ylälaidan painikkeilla Home, Format, Insert, Formulas, Data, View, Review, Macros ja Share vaihtuva työkalupalkki pysyy Zohon valitsemalle tyylille uskollisena.

Uuden taulun luomisessa kesti hetken kauemmin kuin käyttäjä olisi odottanut, mutta tämä on ymmärrettävää, kun kyseessä on pilvipalvelu.

Kirjoitus soluihin toimi luontevasti, mutta murtolukuja kirjoitettaessa tämäkin ohjelma halusi amerikkalaisen muotoilun mukaan käytettävän pistettä pilkun sijaan, mikä suomalaiselle käyttäjälle tuntuu oudolta ja on erittäin vaikea muistaa. Desimaalien nollien määrää oli helppo muuttaa Format-painikkeen kautta, ja samalla oli myös nopeaa vaihtaa numerot valuuttamuotoon. Hämmennystä käyttäjässä aiheutti valuuttamerkin paikka, joka ilmestyi numeroiden eteen eikä totuttuun tapaan perään. Muu tekstin muotoilu yläindeksejä luukuunottamatta kävi helposti Home-painikkeelta.

Lukujonon jatkaminen vetämällä toimi kuten Microsoftin Excelissä. Kaavojen kopioiminen taas oli tehty erittäin hankalaksi, koska yksittäisiä kaavojen osia ei saanut lukittua kuten muissa vastaavissa ohjelmissa \$-merkkiä käyttämällä, vaan käyttäjän piti muistaa Excelissä toimiva pikanäppäin F4. Tämä moninkertaisti käyttäjän työmäärän ennen kuin hän ymmärsi kokeilla yleensä pilviohjelmissa toimimattomia pikanäppäimiä. Pikanäppäintä käytettäessä oli käyttäjän muistettava solun valittuaan klikata takaisin täytettävän solun sisään, muuten ohjelma korvasi juuri valitun ja lukitun solun käyttäjän seuraavaksi painamalla merkillä.

Kaavojen etsiminen ja käyttäminen oli tehty ohjelmassa todella hankalaksi ja ohjelma oletti käyttäjän tietävän, mitä funktiot tekevät pelkän nimilyhenteen avulla. Lisätietoja käyttäjä joutui etsimään suuresta referenssi-sivulta, johon oli listattu kaikki funktiot, eikä sivulta pystynyt hakemaan kuin funktion nimellä. Myös funktion käyttö oli tehty hankalaksi eikä käyttäjä pystynyt esimerkiksi valitsemaan kaikki käytettäviä soluja ctrl-nappia pohjassa pitämällä. Solujen muotoilu oli ohjelmassa tehty helpoksi.

Käyttäjän yllätykseksi kaaviokuvan luominen oli tehty erittäin yksinkertaiseksi ja yhdestä hyvin toimivasta valikosta käyttäjä sai tehtyä lähes kaikki haluamansa muutokset kaaviota koskien. Kaaviota luodessa ohjelma hidasteli vähän, mutta tämä oli odotettavissa suurempaa tehoa vaativassa toimenpiteessä. Ainoa miinus, minkä käyttäjä pystyi kaavionluonnista keksimään, oli prosenttimäärien muotoilun puute, koska tehtävässä oli tarkoitus näyttää pyöristetyt prosenttimäärät.

10.3.1 Yhteenveto

Pienestä kankeudestaan ja amerikkalaisesta toimintatavastaan huolimatta ohjelma toimi vakaasti. Funktioiden käyttö oli tehty valitettavan vaikeaksi ja vain todellinen konkari pystyisi muistamaan edes osan funktioiden toiminnasta niiden nimien lyhenteiden perusteella. Suurimpana yllätyksenä oli testien kenties parhaiten toimiva kaaviokuvanluonti, jossa ai-noana todellisena miinuksena oli prosenttinumeroiden pyöristämisen puuttuminen. Zoho Sheets jää kuitenkin muussa toiminnallisuudessaan ja tuttuudessaan testin häntäpäähän. Testin tekemiseen meni n.15min.

11 Päätelmät

Tehty taustatyö ja tutkimus antoivat minulle paljon uutta tietoa ilmaisista ohjelmista ja siitä, kuinka ihmiset suhtautuvat niiden käyttöön. Kuten kyselyssäni kävi selkeästi ilmi, ovat ihmisten asenteet kääntymässä positiivisempaan suuntaan. Tämä jo itsessään auttaa ilmaisia ohjelmia kehittämään ja nousemaan pinnalle kilpailemaan maksullisten siskojensa kanssa käyttäjämäärien kärkipaikoista.

On myös selkeää, että normaalikin käyttäjä voi luoda pieniä säästöjä arkeensa käyttämäl-lä ilmaisia ohjelmia. Varsinkin pienituloisille ja opiskelijoille ilmaisohjelmien käyttö maksul-listen sijaan saattaa olla merkittävä säästö kuukaudessa. Omasta kokemuksestani voin todeta, että harva ihminen muutenkaan mielellään maksaa ohjelman yhden käyttäjän li-senssistä yli 60 euroa varsinkaan, jos se ei sisällä ohjelmasta myöhemmin ilmestyviä uu-sia versioita.

Ilmaiset ohjelmat eivät välttämättä sovi jokaiselle käyttäjälle ja niiden toiminnassa on suu-ria eroja jopa keskenään, saati sitten verrattuna maksullisiin ohjelmiin. Ilmaisten ohjelmien toiminnallisuus kuitenkin kehittyi koko ajan ja niitä muutetaan sekä paikataan käyttäjien kommenttien perusteella. Suuntaus pilvipalveluihin on myös vahva ja se kuvastaa hyvin nykyajan trendiä, jossa pilvipalveluita ihannoidaan ja niistä koitetaan luoda standardi. Käy-tännön kokeissa myös ehdottomasti toimivimmiksi ilmaisiksi vaihtoehtoiksi nousivat Googlen Docs sekä Microsoftin uudehko palvelu Office Online, jotka kummatkin toimivat pilvessä. Tämä houkuttelee myös satunnaisia käyttäjiä, sillä ohjelmien asentaminen tun-tuu normaalille käyttäjälle vielä hieman pelottavalta toimenpiteeltä.

Kaiken kaikkiaan jo nykyiset ilmaiset ohjelmat ovat hyvä korvike maksullisille ja voin tule-vaisuudessa kuvitella niiden olevan entistä vahvempia kilpailijoita. Microsoftin ja Adoben luomaa asemaa on erittäin vaikea kumota ennen kuin ilmaiset kilpailijat pääsevät samaan

toiminnallisuuteen sekä luotettavuuteen. Uskon tämän kuitenkin tapahtuvan tulevaisuudessa.

12 Loppuarvio

Olin projektisuunnitelmassani kirjoittanut projektin tavoitteeksi saada selvyttä kysymyksen, onko ilmaisohjelmilla mahdollista saavuttaa rahallista säästöä vai onko niiden käyttöönotto ja käyttö liian haastavaa ja aikaa vievää. Toiseksi tärkeäksi tavoitteeksi olin kirjoittanut tarpeen selvittää kuinka paljon rahaa olisi mahdollista säästää vaihtamalla ilmaisiin ohjelmiin. Lopputulokseksi olin projektille asettanut raportin, jossa esiteltäisiin keskeisiä Windows-ympäristössä toimivia ilmaisohjelmia.

Projektin tavoitteet pysyivät samoina koko projektin läpi, mutta lopputuloksena olevan raportin sisältö on hieman kattavampi kuin olin aiemmin määritellyt. Se Windows-ympäristössä toimivien ilmaisohjelmien lisäksi selvittää ihmisten asenteita ilmaisia ohjelmia kohtaan, mitä ilmaisohjelmia ihmiset eniten käyttävät sekä käy läpi rahansäästömahdollisuudet.

Koin projektin aikana suuria onnistumisia sekä pettymyksiä. Suurimpana onnistumisena projektissa pidän tekemääni kyselyä ja sen saamaa suosiota. En olisi koskaan uskonut ihmisten olevan niin ahkeria auttamaan. Suurin pettymys ja samalla onnistuminen oli oma motivaationi, mikä tämänlaisen mammuttimaisen tehtävän edessä horjui useita kertoja. Sain itseni kuitenkin aina kannustettua jatkamaan suurta tehtävää.

Opin projektin aikana paljon ihmisten suhtautumisesta ilmaisiin ohjelmiin ja siitä minkä tyyppisiä ohjelmia ihmiset käyttävät. Opin myös, että vaikka jokin ohjelma olisi hyvinkin samannäköinen toisen ohjelman kanssa, voi sen toiminnallisuus olla aivan eri luokkaa.

Projekti on edennyt suunnitellussa aikataulussa ja ajankäytön arviointini oli jokseenkin kohdillaan. Projektin käynnistykseen kului n. 8 tuntia. Tutkimuksen sekä käytännön kokeen suunnitteluun ja miettimiseen meni n. 160 tuntia. Tutkimuksen toteutukseen ja analysointiin aikaa kului arviolta 140 tuntia, mikä oli hieman pidempään kuin olin arvioinut. Projektin ohjaukseen käytettiin n. 32 tuntia. Seminaarin esityksen valmisteluun aikaa kului n. 24 tuntia. Projektin lopetukseen meni arviolta 8 tuntia.

Lähteet

Adobe. Adobe Creative Cloud. Luettavissa:

<https://creative.adobe.com/plans?promoid=KLXMK>. Luettu:10.5.2015

GNU Operating System. Categories of free and nonfree software. Luettavissa:

<https://www.gnu.org/philosophy/categories.en.html#PublicDomainSoftware>. Luettu: 24.4.2015.

Google. Our history in depth 2014. Luettavissa:

<http://www.google.com/about/company/history/>. Luettu: 25.4.2015.

Keränen M. & Vilkuna K. 2011. Media-alan yrittäjän avoimet ja ilmaiset ohjelmat. 11–12. Luettavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2011060911603>. Luettu: 27.4.2015.

Magid, Lawrence J. 82 Elokuu. *PC Magazine*. 143. Luettavissa:

http://books.google.fi/books?id=WYnHD9WSWdAC&lpg=RA2-PA220&pg=PA143&redir_esc=y#v=onepage&q&f=true. Luettu: 23.4.2015.

Microsoft. Microsoft Store. Luettavissa:

http://www.microsoftstore.com/store/mseea/fi_FI/cat/Office/categoryID.66226700?tid=sTeV-VAdb_dc&cid=757hca7821&pcrid=35628235660&pkw=osta%20microsoft%20office&pmnt=p&WT.srch=1&WT.mc_id=pointitsem_Microsoft+FI_google_FI+-+Office&WT.term=osta%20microsoft%20office&WT.campaign=FI+-+Office&WT.content=TeVIVAdb&WT.source=google&WT.medium=cpc. Luettu: 10.5.2015

OpenOffice. OpenOffice.org History and Milestones 1999 - 2005. Luettavissa:

https://www.openoffice.org/about_us/milestones.html. Luettu:12.5.2015.

Open source initiative. The Open Source Definition. Luettavissa:

<http://opensource.org/definition>. Luettu: 30.4.2015.

Tietotekniikan termitalkoot 2001-03-26. Freeware. Luettavissa: <http://www.tsk.fi/cgi-bin/netmot.exe?Opt=256&ListWord=@40@40ID@3D@22IDzFqxVU5enPJUJpzCdwK7sQ@22&SearchWord=shareware&dic=1&dic=2&dic=3&dic=4&dic=5&dic=6&page=results&UI=figr>. Luettu: 23.4.2015.

Tietotekniikan termitalkoot 2001-03-26. Public domain software. Luettavissa:

[http://www.tsk.fi/cgi-](http://www.tsk.fi/cgi-bin/netmot.exe?Opt=256&ListWord=@40@40ID@3D@22IDjkO2GK2kzYcWhzYf9zTgjw@22&SearchWord=julkisohjelma&dic=1&dic=2&dic=3&dic=4&dic=5&dic=6&page=results&UI=figr)

[bin/netmot.exe?Opt=256&ListWord=@40@40ID@3D@22IDjkO2GK2kzYcWhzYf9zTgjw@22&SearchWord=julkisohjelma&dic=1&dic=2&dic=3&dic=4&dic=5&dic=6&page=results&UI=figr](http://www.tsk.fi/cgi-bin/netmot.exe?Opt=256&ListWord=@40@40ID@3D@22IDjkO2GK2kzYcWhzYf9zTgjw@22&SearchWord=julkisohjelma&dic=1&dic=2&dic=3&dic=4&dic=5&dic=6&page=results&UI=figr). Luettu:24.4.2015.

Tietotekniikan termitalkoot 2001-03-26. Shareware. Luettavissa: [http://www.tsk.fi/cgi-](http://www.tsk.fi/cgi-bin/netmot.exe?Opt=256&ListWord=@40@40ID@3D@22IDcut4mYYwBMM9mohNt4dlmw@22&SearchWord=freeware&dic=1&dic=2&dic=3&dic=4&dic=5&dic=6&page=results&UI=figr)

[bin/netmot.exe?Opt=256&ListWord=@40@40ID@3D@22IDcut4mYYwBMM9mohNt4dlmw@22&SearchWord=freeware&dic=1&dic=2&dic=3&dic=4&dic=5&dic=6&page=results&UI=figr](http://www.tsk.fi/cgi-bin/netmot.exe?Opt=256&ListWord=@40@40ID@3D@22IDcut4mYYwBMM9mohNt4dlmw@22&SearchWord=freeware&dic=1&dic=2&dic=3&dic=4&dic=5&dic=6&page=results&UI=figr). Luettu: 23.4.2015.

Webopedia. Public-domain software. Luettavissa:

http://www.webopedia.com/TERM/P/public_domain_software.html. Luettu: 30.4.2015.

Wikipedia. Abandonware. Luettavissa: <http://fi.wikipedia.org/wiki/Abandonware>. Luettu: 3.4.2015.

Zoho Corporation. About Us. Luettavissa: <https://www.zoho.com/aboutus.html>. Luettu:

10.5.2015.

Liitteet

Liite 1. Opinnäytetyössä käytetty kysely

Arjen säästöjä ilmaisohjelmilla -kysely

Ilmaisohjelma on tietokoneohjelma, jota valmistaja jakaa ilmaiseksi, tavallisesti Internetin välityksellä. Ilmaisohjelman tekijä on mahdollisesti luopunut osasta tekijänoikeuksistaan, mutta tavallisesti vain korvaukseton kopiointi suoraan tekijältä on sallittu ja esimerkiksi ohjelman jälleenmyynti on kielletty. -Wikipedia

Tämä kysely on osa Haaga-Helia tietojenkäsittelynkoulutusohjelman opiskelijan lopputyötä, jossa selvitetään nykyisiä asenteita ilmaisia ohjelmia kohtaan ja tutustutaan niiden käyttömahdollisuuksiin tietokoneen käyttäjän arjessa.

*** Required**

Minkä tyyppisiä ilmaisohjelmia olet käyttänyt? *

Valitse yksi (Se mitä olet käyttänyt eniten).

- Tekstinkäsittely (Open/LibreOffice Writer, Word Online, Google Docs, jne.)
- Viruksentorjunta (Avast!, Avira, AVG, jne.)
- Taulukkolaskenta (Open/LibreOffice Calc, Google Sheets, Excel Online)
- Esitysgrafiikka (Open/LibreOffice Impress, Google Slides, PowerPoint Online)
- Kuvanmuokkaus (Gimp, Photoshop Express , PAINT.net)
- En ole käyttänyt/En tiedä

20% completed

Arjen säästöjä ilmaisohjelmilla -kysely

* Required

Mitä ohjelmia olet käyttänyt? *

Valitse kaikki ohjelmat mitä olet käyttänyt

- Open/LibreOffice Write
- Word Online
- Google Docs
- AbiWord
- Jarte
- Lotus Symphony
- WordGraph
- Zoho Docs
- Avast!
- Avira
- AVG
- Panda Free Antivirus
- Bitdefender
- McAfee
- Comodo
- Open/LibreOffice Calc
- Google Sheets
- Excel Online
- Zoho Sheet
- Open/LibreOffice Impress
- Google Slides
- PowerPoint Online
- Prezi
- PowToon
- 280 Slides
- Gimp
- PAINT.net

Photoshop Express

Sumopaint

Pixia

Photoplus

CinePaint

PhotoFiltre

Other:

« Back

Continue »

40% completed

Arjen säästöjä ilmaisohjelmilla -kysely

* Required

Mitä mieltä olet ilmaisohjelmista? *

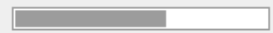
Hyödyllisiä/Tarpeellisia

Ei mielipidettä

Ei hyödyllisiä/Ei tarpeellisia

« Back

Continue »

60% completed

Arjen säästöjä ilmaisohjelmilla -kysely

Vapaa sana

Millaisia ongelmia olet kohdannut ilmaisohjelmien kanssa tai millaisia iloisia yllätyksiä olet kokenut?

« Back

Submit

Never submit passwords through Google Forms.

100%: You made it.

Arjen säästöjä ilmaisohjelmilla -kysely

* Required

Miksi et ole käyttänyt ilmaisohjelmia? *

Valitse parhaiten sopiva vaihtoehto

- En ole tiennyt niiden olemassaolosta
- En ole tiennyt mistä etsiä
- Niiden asennus arveluttaa
- En usko niiden pystyvän samaan kuin maksulliset ohjelmat
- Koneessa on valmiina tarvittavat ohjelmat

« Back

Submit

Never submit passwords through Google Forms.

100%: You made it.

Liite 2. Käytännön kokeiden tehtävät ja ohje

Tehtävien ohje

Kirjoita itsestäsi ohjelmien käyttäjänä lyhyt kuvaus ennen kuin aloitat. Tee tehtävän aikana raporttia tehtävän edistymisestä. Aloita ohjelman netistä etsimisestä ja asennuksesta (jos asennus vaaditaan) ja jatka siihen asti, että olet saanut tehtävät valmiiksi ja tallennettua ohjelman omassa muodossa sekä pdf:nä. Kiinnitä huomiota toimintojen sujuvuuteen ja kuinka helppo ne oli suorittaa (Jos olet kokenut käyttäjä tarkkaile myös ohjelman toimintaa: hidastumisia, jumituksia tai muuta ”aiheeseen kuulumatonta”). Ota myös aikaa kuinka kauan suunnilleen tehtävien suorittamiseen sinulta meni (arvioitu minuuttimäärä riittää).

Word-tehtävissä voit esimerkiksi käyttää seuraavia ilmaisia ohjelmia:

Open/LibreOffice Write, Word Online, Google Docs, AbiWord, Jarte, Lotus Symphony, WordGraph, Zoho Docs

Word-tehtävässä on vain yksi tiedosto, joka sisältää suuntaviivat tehtävän tekemiseen.

Excel-tehtävissä voit esimerkiksi käyttää seuraavia ilmaisia ohjelmia:

Open/LibreOffice Calc, Google Sheets, Excel Online, Zoho Sheet, Open/LibreOffice Impress, Google Slides

Excel-tehtävissä saat mallikuvan, joka sinun olisi tarkoitus toistaa, eli tarvittavat tiedot ja funktiot oikeisiin paikkoihin. Ensimmäisessä tehdään taulukko ja käytetään yksinkertaisia funktioita laskujen apuna. Toisessa käytetään tietoja ja luodaan piirakkakaavio prosentteilla.

1. Tee kansilehti
2. Tee sisällysluettelo
3. Kirjoita neljä otsikkoa ja niille alaotsikot
4. Laita sivuille sivunumerot ja sivujen kokonaismäärä
5. Kirjoita otsikoiden alle tekstiä joissa vaihdat fonttia ja sen kokoa
6. Muuta tekstin väriä ja taustaväriä
7. Lihavoi, kursivoi ja alleviivaa osa tekstistä
8. Tee sivuille ylä- ja alatunniste (Header ja Footer)
9. Ylätunnisteeseen tehtävän nimi, tehtäväntekijän tiedot sekä päivämäärä
10. Alatunnisteeseen tiedostonimi
11. Tee tekstiin ylä- ja alaindeksit
12. Muuta riviväliä
13. Tee manuaalinen sivunvaihto (Page Break)
14. Etsi ja korvaa tekstiä
15. Katso toimiiko oikeinkirjoituksen tarkistus
16. Piirrä kuva
17. Tee uusi sivunvaihto
18. Tee taulukko ja siihen tekstiä
19. Vaihda sivun orientaatio
20. Lisää sivulle kuva (Toimitetaan tehtävä paketin mukana)
21. Tallenna tehtävä ohjelman omassa muodossa sekä pdf:nä

ASUNTO OY RIVITALO

Huom. Kaavat harmaapohjaisiin soluihin

Hoitovastike	1,90 €/m ²
Vesimaksu	12,80 /hlö
Autopaikka	8,90 €

Asunnot	Ala (m ²)	Asukkaita	Hoito- vastike	Vesi- maksu	Autopaikkoja		Yhteensä
					Lkm	€	
As 1	45	2	85,50	25,60	0	0,00 €	111,10 €
As 2	102	3	193,80	38,40	1	8,90 €	241,10 €
As 3	230	6	437,00	76,80	2	17,80 €	531,60 €
As 4	140	4	266,00	51,20	2	17,80 €	335,00 €
As 5	76	1	144,40	12,80	1	8,90 €	166,10 €
As 6	85	2	161,50	25,60	1	8,90 €	196,00 €
As 7	63,5	2	120,65	25,60	0	0,00 €	146,25 €

Avast!	104
Avira	39
AVG	57
Panda Free Antivirus	20
Bitdefender	9
McAfee	62
Comodo	21

